

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY PSZCZEW**

z dnia 27 kwietnia 2023 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi wyborczej

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz. 40, 572) w związku z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022r. poz. 2000, 2185) uchwała się, co następuje:

- § 1. Wniesioną w dniu 20 marca 2023r. skargę wyborczą, uznaje się za bezzasadną.
- § 2. Uzasadnienie dla sposobu rozpatrzenia skargi znajduje się w załączniku do niniejszej uchwały.
- § 3. O sposobie rozpatrzenia skargi Przewodniczący Rady Gminy zawiadomi skarżącego.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Romuald Tankielun

Skarżący w swojej skardze wyborczej stwierdził, że należy uznać przeprowadzone wybory za nieważne, bo jak uważa, brały w nim udział i głosowały osoby nie zamieszkujące we wsi Borowy Młyn podnosząc przy tym, iż brały udział w głosowaniu osoby, które nie złożyły deklaracji w sprawie gospodarki odpadami. Powyższy zarzut nie zasługuje na uwzględnienie albowiem żaden akt prawny nie weryfikuje osób posiadających czynne prawo wyborcze do brania udziału w głosowaniu. Najważniejsze jest zamieszkiwanie na terenie danego sołectwa. Fakt ten potwierdzili również Pani R. Olszewska ustępujący sołtys sołectwa Borowy Młyn oraz K. Kaczmarek radny z terenu Borowy Młyn i mieszkaniec Borowego Młyna.

Tryb wyborów sołtysa i rady sołeckiej określony został w art. 36 ust. 2 u.s.g. Zgodnie z jego treścią sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Przepis ten reguluje podstawowe zasady prawa wyborczego organów sołectwa, a więc kwestie czynnego oraz biernego prawa wyborczego. Zgodnie z rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Lubuskiego z dnia 24.11.2016r. Nr NK-I.4131.320.2016.Aszc, wydanym w odniesieniu do uchwał RG Pszczew, w tym uchwały nr XXIV.158.2016 z dnia 20 października 2016 r. w sprawie Statutu Sołectwa Borowy Młyn, okoliczność wpisania do rejestru wyborców w gminie stanowi czynność formalną i nie jest warunkiem przynależności do wspólnoty samorządowej, a tym samym nie powinna być uważana za przesłankę związaną z prawem do głosowania np. podczas zebrania wiejskiego. Zróżnicowanie w oparciu o spełnienie lub nie spełnienie tego wymogu, prawa do głosowania osób odpowiednio wpisanych we wskazanym czasie i nie wpisanych we wskazanym czasie do rejestru wyborców nie znajduje prawnego uzasadnienia (podobnie TK w wyroku z dnia 20.02.2006r. K 9/05, OTK/2006/2A/17). W wyroku NSA o sygn. akt II OSK 2456/13: "Zastosowanie spisu wyborców sporządzonego celem wyborów do organów stanowiących gminy oznacza tym samym, że obowiązujące będą w tym zakresie unormowania Kodeksu wyborczego, które gwarantują osobom mającym stałe miejsce zamieszkania na terenie sołectwa ich wpis na listę wyborców. Zaznaczyć należy, że przynależność do wspólnoty samorządowej powstaje z mocy prawa w związku z zamieszkiwaniem na terenie danej jednostki i trwa tak długo, jak długo dana osoba tam zamieszkuje. Zameldowanie nie oznacza przynależności do wspólnoty samorządowej. Powszechnie akceptowana jest w orzecznictwie wykładnia prawa, która nie utożsamia zameldowania z członkostwem we wspólnocie samorządowej. Brak zameldowania nie pozbawia osoby stale zamieszkującej w gminie statusu członka wspólnoty samorządowej (por. Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, pod red. R. Hausera, Z. Niewiadomskiego, Wydawnictwo C.H. Beck, s. 4-5). W konsekwencji unormowania ustawowe nie uzależniają czynnego prawa wyborczego od stałego zameldowania na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego, lecz od stałego zamieszkiwania, przez które rozumie się zamieszkiwanie w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego pobytu (art. 10 § 1 pkt 3, art. 5 pkt 9 ustawy Kodeks wyborczy). W piśmiennictwie wskazuje się, że nie stoi z powyższym w sprzeczności ustalanie spisu wyborców w oparciu o stałe zameldowanie. Czym innym jest bowiem techniczna

czynność sporządzenia spisu, a czym innym materialne obywatelskie prawo wybierania. Ewentualną sprzeczność pomiędzy formalną stroną spisu wyborców a materialnym prawem uznania za stałego mieszkańca można bowiem usunąć w drodze reklamacji (zob. Z. Bukowski, T. Jędrzejewski, P. Rączka, Ustrój samorządu terytorialnego, Toruń 2005, s. 125)". Warto odwołać się również do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 kwietnia 2013 r., II OSK 479/13, w którym stwierdzono, w świetle art. 16 ust. 1 Konstytucji RP członkostwo we wspólnocie samorządowej nie jest warunkowane wpisem do stałego rejestru wyborców. Wpis do stałego rejestru wyborców nie kreuje podmiotowego prawa wyborczego.

Poprzez określenie „stałego mieszkańca” doktryna i orzecznictwo zgodnie rozumieją osobę przebywającą na terenie sołectwa z zamiarem stałego pobytu, nawet jeśli nie jest tam zameldowana na stałe (wyrok NSA z 13 kwietnia 1999 r., II SA 231/99, „Wokanda” 1999, nr 7, s. 38).

Dane z ewidencji ludności mogą być pomocne w ustaleniu charakteru pobytu osoby na terenie sołectwa, nie przesadzają jednak o tych uprawnieniach (wyrok NSA z 22 sierpnia 1996 r., SA /Gd 1956/95, OSS 1997, nr 1, poz. 17).

Także NSA w wyroku z 24 czerwca 2004 r. (sygn. akt OSK 421/2004) stanął na stanowisku, że naruszenie obowiązku meldunkowego nie skutkuje utratą praw wyborczych w sołectwie.

Ustawodawca bowiem posłużył się w tym przepisie pojęciem „mieszkaniec”, co oznacza, iż odwołał się do kategorii zamieszkania. Jest to kategoria cywilnoprawna, a więc dopełnienie administracyjnoprawnego obowiązku zameldowania może być oceniane tylko jako dowód, ale nie jest jedyną i wystarczającą przesłanką do stwierdzenia czynnego i biernego prawa wyborczego (P. Chmielnicki, Komentarz do ustawy o samorządzie gminnym, Warszawa 2004, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, ss. 624).

Ponieważ w ustawie brak jest wymogu co do obowiązku zameldowania na terenie sołectwa kandydata na sołtysa, należy przyjąć, że wystarczające jest, aby taka osoba jedynie zamieszkiwała na tym terenie.

W tym stanie rzeczy, skargę uznano za bezzasadną.

Niniejsza uchwała stanowi zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi w rozumieniu art. 237 § 3 w związku z art. 238 § 1 k.p.a.

Pouczenie

Zgodnie z art. 239 k.p.a. – w przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadamiania skarżącego.